

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název diplomové práce:	Účel a smysl institutu zajištění cizince
Diplomantka:	Mgr. Šárka Vítová
Vedoucí:	JUDr. David Kryška, Ph.D.
Oponent:	JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.

I.

K tématu (předmětu) práce:

Téma práce je poměrně úzce vymezené. Vzhledem k různorodosti druhů a účelů zajištění, popřípadě i jiných obdobných forem omezení osobní svobody cizinců podle našeho práva, jde však nepochybně o téma opodstatněné a přínosné. Umožňuje hlubší rozbor analyzované problematiky, což se autorce zjevně podařilo. Autorka se tedy ve své práci zaměřila primárně na případy (důvody) pro zajištění cizinců podle našeho práva, čili na hypotézy příslušných správněprávních norem. Nicméně neopomněla související výklad o formách (způsobech), na základě kterých k zajištění odchází, čili o dispozici odpovídajících správněprávních norem. Na ten však není v práci položen takový důraz. Pokud by autorka uvažovala o rozpracování své práce například do podoby práce rigorózní, nepochybně by se nabízel právě hlubší rozbor právní povahy uvedených institutů, včetně procesněprávní úpravy a souvislostí týkajících se soudní ochrany.

K systematické práci:

Práce je rozdělena do 6 kapitol (má celkem 64 stran vlastního textu). Vyznačuje se promyšlenou stavbou a logickou metodikou. V kapitole 1 Úvod si autorka položila 4 dílčí smysluplné „výzkumné otázky“, které jdou k podstatě problému. V kapitole 2 se zabývá ústavními podmínkami a mezemi omezení osobní svobody se speciálním zřetelem k zajištění cizinců. V kapitole 3 rozebírá „zájmy a účely odůvodňující zajištění cizince“, a to podle zákona o Policii ČR, zákona o pobytu cizinců na území ČR a zákona o azylu. V kapitole 4, která je zřejmě jádrem práce, pak analyzuje „alternativy k zajištění“. V kapitole 5 Závěr synteticky a v návaznosti na předchozí analýzy zodpovídá všechny 4 v úvodu vytyčené otázky.

K obsahu práce:

Obecně:

Práce je poctivá a zdařilá. Mám-li mít obecnější kritickou připomínku, pak se domnívám, že autorka měla (či mohla) precizněji rozebrat prvky ústavního principu proporcionality, zejména s využitím kazuistických případů z judikatury Ústavního soudu, popřípadě i soudů správních. Na základě toho pak mohla porovnat platnou zákonnou úpravu zajištění cizinců, popřípadě i její praktickou správní či soudní interpretaci a aplikaci, a poté popřípadě dospět i k výraznějším, kritičtějším i odvážnějším závěrům *de lege ferenda*. Ty mi v práci poněkud chybějí. Zákonná úprava nepochybně volá po jasnější, jednotnější a srozumitelnější úpravě, a to se týká na prvním místě úpravy důvodů pro zajištění. Otázku rovněž vzbuzuje, proč autorka již v názvu práce rozlišuje „účel“ a „smysl“ zajištění cizince, když na str. 5 práce s odkazem na nepříliš reprezentativní internetové definice tyto pojmy směšuje. Přinejmenším z filozofického hlediska jde o odlišné kategorie, což se mohlo projevit ve struktuře práce i Závěrech.

Konkrétně:

K oddílu 3.3. (str. 30 a násl.): Obsahově kvalitní a přínosný rozbor případů a forem omezení osobní svobody cizince (žadatele o azyl) v podobě zákonné povinnosti – obecně řečeno – zdržovat se do vyřízení žádosti v uprchlickém táboře, resp. setrvat v přijímacím středisku (§ 46a odst. 1 zákona o azylu ve znění od 21.12.2007). Autorka (správně) interpretuje tento institut jako zajištění *de facto* či zajištění svého druhu, ačkoli zákon zde název „zajištění“ výslovně nepoužívá. Upozorňuje dále, že k omezení osobní svobody zde docházelo paušálně po celou dobu řízení, tedy i nad rámec doby nutné k provedení nezbytných úkonů podle § 46 odst. 1 zákona o azylu. S odkazem na rozsudek NSS č. j. 6 As 146/2013-44 pak vysvětluje, že posléze došlo k přijetí novely z roku 2015, která uvedenou obecnou zákonnou povinnost nahradila formou správního aktu: napříště tedy rozhoduje individuálně Ministerstvo vnitra na základě správního uvážení, zda či do jaké míry je z přesně vymezených důvodů (např. i odůvodněná domněnka hrozby pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek) nezbytné omezení osobní svobody žadatele právě ve formě zajištění.

Ke kapitole 4 (str. 37 a násl.): V této kapitole, která je jádrem práce, autorka rozebírá jednotlivé alternativní (mírnější) právní prostředky ve vztahu k zajištění cizince coby prostředku v zásadě krajnímu. Zajímavý je oddíl 4.6., kde autorka analyzuje jedno ze „zvláštních opatření“ podle § 47 zákona o azylu, a sice povinnost žadatele zdržovat se v pobytové středisku, nicméně s možností toto středisko krátkodobě (do 24 hodin) opouštět, popřípadě opouštět na delší dobu na tzv. propustku. Autorka na základě principu proporcionality porovnává toto opatření s výše zmíněným institutem zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu. Na základě pečlivého rozboru dostupné judikatury demonstruje, že jde (by mělo jít) o opatření primární, zatímco zajištění je opatřením subsidiárním, krajním.

K formální stránce práce:

Autorka se vyjadřuje stručně, jasně, gramaticky správně a stylisticky elegantně.

K práci s prameny:

Bez podstatnějších připomínek.

Shrnutí:

Práce splňuje všechny požadavky stanovené pro diplomové práce. Prosím autorku, aby se při obhajobě pokusila reagovat na mé připomínky výše.

II.

Předloženou práci **doporučuji k obhajobě** a - s výhradou průběhu obhajoby – ji navrhuji klasifikovat známkou „**výborně**“.

V Praze dne 28.10.2016

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.
Katedra správního práva a správní vědy PF UK v Praze